ΤΟ ΡΟΥΣΦΕΤΙ: Μιὰ χρόνια ἀρρώστεια τοῦ πολιτικοκοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς χώρας

Τοῦ κ. ΙΩΑΝ. Ν. ΞΗΡΟΤΥΡΗ
Ὁμοτίμου καθηγητοῦ κοινωνιολογίας

ΕΙΝΑΙ πολλὲς οἱ ἀρρώστιες τοῦ πολιτικο—κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ μας. Μιὰ ἀπὸ τὶς πολλὲς καὶ σοβαρὲς εἶναι καὶ ἡ ρουσφετολογία, ἡ ἀθέμιτη, δηλαδή, συναλλαγή, μὲ τὸ νόημα τῆς χαριστικῆς κυβερνητικῆς παροχῆς πρὸς ὀπαδοὺς τοῦ κόμματος, πολιτικοὺς δηλαδὴ φίλους συγγενεῖς καὶ ἄλλους «δικούς» μας, μὲ σκοποὺς φυσικὰ ἰδιοτελεῖς. Εἶναι παλιὰ ἡ ἀρρώστια αὐτή, ποὺ σὰ σαράκι κατατρώγει τὸν ὀργανισμὸ τῆς πολιτείας μας. Τὴν προέλευση καὶ τὴν κληρονομία τοῦ θλιβεροῦ αὐτοῦ κοινωνικοῦ φαινομένου τὴ μαρτυρεῖ ἡ ἴδια ἡ λέξη: Ρουσφέτι ἀραβο—τουρκικὴ λέξη, ποὺ σημαίνει δωροδοκία. Μιὰ ἔννοια, ποὺ μὲ ὅλο τὸ περιεχόμενό της πέρασε ἀπὸ τὸ λαό μας καὶ πολιτογραφήθηκε στὸν τόπο μας. Ἅπλωσε βαθιὰ τὶς ρίζες του αὐτὸ τὸ κακό, ποὺ δύσκολα μπορεῖ νὰ ξερριζωθῆ ἢ νὰ καταστραφῆ, νὰ ἀφανισθῆ. Ἔχει γίνει θεσμός. Νοσηρὸς καὶ ἄρρωστος βέβαια, θανατερὸς τῆς πολιτείας μας. Τὸ κοινωνικὸ αὐτὸ παράσιτο κυριάρχησε τόσο στὴν πολιτικὴ ζωὴ τοῦ τόπου μας, σὲ σημεῖο νὰ μὴν μπορῆς νὰ πολιτευθῆς, δηλαδὴ νὰ μὴ δύνασαι νὰ συμμετέχης στὴν πολιτικὴ ζωὴ τοῦ τόπου, νὰ ἐπιδιώκης αἱρετὴ ἀρχή, ἂν δὲν εἶσαι ἱκανὸς ἢ διατεθειμένος νὰ κάνης ρουσφέτια, δηλαδὴ χαριστικὲς πράξεις στοὺς ψηφοφόρους σου, ἂν δὲν εἶσαι ἐπιδέξιος ρουσφετολόγος.

Ἡ ἀρρώστια τῆς ρουσφετολογίας, τῆς ἀθέμιτης συναλλαγῆς, δὲν εἶναι μόνο ἐνδημικὴ καὶ χρόνια, ἀλλὰ καὶ καθολική, γι' αὐτὸ καὶ ἡ λέξη ρουσφετολόγος ἔχει τὴ διπλῆ της ὄψη, εἶναι ἀμφιπρόσωπη καὶ λέγεται τόσο γιὰ κεῖνον, ποὺ εἶναι στὰ πράγματα καὶ ἔχει τὴ δύναμη νὰ κάνη ρουσφέτια, ἢ ν' ἀγαπᾶ νὰ κάνη ρουσφέτια ὅσο καὶ κεῖνον, ποὺ ἐπιδιώκει νὰ τύχη τοῦ ρουσφετιοῦ. Σημαίνει τὸ ρουσφετοδότη καὶ τὸ ρουσφετολήπτη, δηλαδὴ τὴν ἀμοιβαία ἀθέμιτη ἢ ἀνήθικη —ἂν θέλετε— συμφωνία: «νὰ μοῦ δώσης, νὰ σοῦ δώσω, νὰ μοῦ χαρίσης νὰ σοῦ χαρίσω, νὰ μὲ ὑποστηρίξης νὰ σὲ ὑποστηρίξω», ἄσχετα τελείως, ἂν ἡ ὑποστήριξη, ποὺ θὰ μοῦ κάνης, θὰ εἶναι ἀθέμιτη ἢ καὶ ἀνέντιμη, ὅπως ἐπίσης ἄσχετα, ἂν—ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὸ τοῦ ψηφοφόρου — ἀλλοτριώνεται ἢ πουλιέται ἡ πολιτικὴ βούλησή του, ἡ ἀτομικὴ ἐλευθερία του, τὸ ἀτομικὸ δικαίωμά του. Κι' ὅλα αὐτὰ γίνονται ἔνθεν κι ἔνθεν ἐν ψυχρῷ καὶ μὲ γνώμονα μόνον ἕνα: τὸ ἀτομικὸ συμφέρον τὴν ἰδιοτέλεια. Κι' ὅταν ἀκόμη αὐτὲς οἱ ἐπιδιώξεις βλάπτουν βασικὰ τὸ κοινὸ συμφέρον τὸ συμφέρον τοῦ συνόλου κι' ἀκόμη καὶ τῆς πατρίδας. Θλιβερὸ τὸ φαινόμενο, ἀξιολύπητος ὁ τόπος, ἀλλὰ δυστυχῶς ὠμὴ ἡ πραγματικότητα. Ἂν κανένας θελήση νὰ μελετήση τὴν πολιτικὴ ἱστορία τοῦ τόπου μας θὰ διαπιστώση ὅτι πολλὲς φορὲς ἀποπειραθήκαμε νὰ τοποθετήσουμε τὸ κομματικό μας συμφέρον ἐπάνω ἀπὸ τὸ συμφέρον τοῦ τόπου καὶ μερικὲς φορὲς τὸ πετύχαμε οἱ δείλαιοι, νὰ τοποθετήσουμε τὸ κόμμα ἐπάνω ἀπὸ τὴν πατρίδα. Ὡστόσο τὸ κόμμα εἶναι ἕνα κομμάτι, δὲν εἶναι τὸ ὅλον.

ΜΙΑ ΝΟΣΗΡΗ ΠΙΣΤΗ

Ἂς γυρίσουμε ὅμως στὴ συνάρτηση τοῦ μικροῦ ἀλλὰ ἐξίσου καταστρεφικοῦ μεγέθους, τοῦ ρουσφετιοῦ, στὴν καθημερινὴ ζωὴ καὶ πραγματικότητα. Πρόκειται γιὰ μιὰ θλιβερὴ πίστη, γιὰ μιὰ νοσηρὴ κατάσταση, ποὺ σέρνεται μέσα σὲ ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα, πὼς τίποτε δὲν μπορεῖς νὰ ἐπιδιώξης ἢ νὰ πετύχης, ὅσο κι' ἂν ἔχης δικαιώματα περισσότερα ἀπὸ τὸν ἄλλον ἢ ὅσο κι' ἂν εἶσαι ἱκανὸς ἂν δὲν ἔχης τὰ «μέσα». Ἡ ἀξία δὲν εἶναι κριτήριο— κι' ἂς μὴ ξενελιώνεστε — τῆς ἐπιλογῆς, τῆς ἀναγνώρισης καὶ ἱκανοποίησης τῶν θετικῶν προσόντων, ὅσο καὶ τῆς ἄλλης ἐργασίας σου, ὅσο κι' ἂν αὐτὴ μπορεῖ νὰ βρίσκεται ποιοτικὰ σὲ ὑψηλὸ σημεῖο. Κριτήριο εἶναι ἡ φιλία, ἡ γνωριμία, τὸ κομματικὸ ἀντάλλαγμα. Δὲ θέλω νὰ φτάσω ὡς τὸ «λάδωμα», τὸ ποῦ ἀνήκεις, ἡ συναλλαγή, τὸ ρουσφέτι, ὁ ὑπολογισμός, τὸ τί ἔχω νὰ κερδίσω, ἂν σοῦ κάνω τὸ αἴτημα, ἄσχετα μὲ τὸ ἂν εἶναι αὐτὸ θεμιτὸ ἢ ἀθέμιτο. Τὸ ἀτομικὸ συμφέρον πάντα στὴν πρώτη γραμμή, ἀνυποχώρητο, ἀνένδοτο παραμερίζει κατὰ ἀδιάντροπο τρόπο τὴν ἠθικὴ δύναμη τῆς γενικώτερης δύναμης τοῦ δικαίου. Αὐτὴ ἡ συνείδηση τοῦ δικαίου δὲν κάνει δυστυχῶς πουθενὰ τὴν ἐμφάνισή της, παρὰ μόνο στὰ λόγια, στὴν κενὴ καὶ μεγαλόστομη φρασεολογία καὶ πέρα ἀπ' αὐτὰ τίποτε ἄλλο. Ἀπουσιάζουν τὰ ἀντικειμενικὰ κριτήρια, δηλαδὴ τὰ βασικὰ θεμέλια τῆς ὕπαρξης ἑνὸς ἔθνους, μιᾶς δημοκρατίας, ἀπόδειξη ἔλλειψης πολιτικῆς συνείδησης. Ὁ ὠμὸς ἀτομικισμός μας, αὐτὸς ποὺ κυριαρχεῖ στὴν ἀτμόσφαιρά μας καὶ σὲ κάθε πεδίο τῆς δραστηριότητάς μας, ἀντιμάχεται τὴν ὕπαρξη πολιτικῆς συνείδησης. Ὅπου ἐκδηλώνεται πολιτικὴ συνείδηση, ἐκεῖ παρατηρεῖται ἔξοδος ἀπὸ τὸν στενὸ ἀτομικισμό μας. Ἡ ὕπαρξη πολιτικῆς δημοκρατικῆς συνείδησης ἀντιμάχεται τὸ ρουσφέτι. Ὡστόσο δυστυχῶς στὴν πράξη εἴμαστε ἀρκετὰ μακριὰ ἀπ' ὅ,τι μποροῦμε νὰ ποῦμε καὶ κυρίως ἀπ' ὅ,τι στὴν πραγματικότητα εἶναι πολιτικὴ δημοκρατικὴ συνείδηση. Ὅπου δὲν ὑπάρχει ἡ τάση γιὰ ἔξοδο ἀπὸ τὸν ἀσφυκτικὸ ἀτομικισμό μας, ἐκεῖ δὲν ἀναδεύει πολιτικὴ δημοκρατικὴ συνείδηση παρὰ ὁ ὠμὸς ἀτομικισμός, ποὺ ἐκφέρει τὸ σαράκι τοῦ ρουσφετιοῦ.

ΚΟΜΠΟΡΡΗΜΟΝΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΜΑΣ ΔΑΙΜΟΝΙΟ

Συνειδητὰ ἢ ἀσυνείδητα αὐταπατώμεθα, ὅταν νομίζουμε, πὼς ἔχομε ἀναπτυγμένη πολιτικὴ συνείδηση — ἐκτὸς ἂν ἐννοοῦμε σὰν πολιτικὴ συνείδηση κάτι κομματικὰ «τερτίπια», ποὺ χρησιμοποιοῦν τόσο οἱ πολιτευόμενοι, ὅσο καὶ οἱ ψηφοφόροι— ἢ ἀκόμη φαίνεται νὰ νελιόμαστε πὼς θὰ ἀποτελματωθοῦμε ἀπὸ τὸ κακὸ ἢ θὰ τὸ νικήσουμε ἢ θὰ ἀποκτήσουμε πολιτικὴ συνείδηση ἂν ἀλλάξουμε τὸ ἕνα ἢ τὸ ἄλλο διοικητικὸ σύστημα μὲ κάποιο ἄλλο. Ἡ πολιτικὴ συνείδηση βρίσκεται στὰ διοικητικὰ συστήματα, παρὰ μέσα μας. Καμμιὰ κοινωνικὴ ἀλλαγή, λέει ἡ κοινωνιολογία, δὲν μπορεῖ νὰ γίνη, ὁποιοδήποτε σχῆμα κι' ἂν δεχθοῦμε ἂν δὲν ἀλλάξουμε νοοτροπία. Μὲ ἄλλα λόγια κοινωνικὴ ἀλλαγὴ σημαίνει ὑποχώρηση τοῦ κακοῦ ἀτομικισμοῦ μας. Κομπορρημονοῦμε κατὰ δημαγωγικὸ τρόπο γιὰ τὸ πολιτικὸ δαιμόνιο τοῦ λαοῦ μας, τὴν πολιτική του ὡριμότητα. Δὲν ξέρω ποῦ βρισκόταν αὐτὴ ἡ πολιτικὴ ὡριμότητα, ὅπως κι' ἀκόμη πιὸ πολὺ ποῦ βρίσκεται ὕστερα ἀπὸ τὴν καταστροφικὴ ἑπταετία τῆς δικτατορίας, τὴν κατάλυση κάθε ἴχνους πολιτικῆς συνείδησης.

Στὴ χώρα μας δυστυχῶς δὲ γίνεται ἀπὸ τότε ποὺ λευθερωθήκαμε ὡς σήμερα, τίποτε, χωρὶς τὶς κομματικὲς ἢ πολιτικὲς ἐπεμβάσεις, τὸ μέσον καὶ τὸ ρουσφέτι. Ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς ὑπῆρξε, καὶ δὲν ξέρω πότε δὲ θὰ ὑπάρχη, ὡς φέουδο τῶν δυνατῶν στὴν πολιτική, στὸ κόμμα. Ὁ δημόσιος ὑπάλληλος διαρκῶς πιέσει καὶ μ' αὐτὴ τὴν κατάστασή του δημιουργεῖ γυρω του κακομοιριασμένη ἀτμόσφαιρα. Ἡ πεῖρα τὸν διδάσκει τὸ μηχανισμὸ τοῦ ρουσφετιοῦ, γιατὶ χωρὶς αὐτὸν εἶναι δύσκολη ἡ ἐπιβίωσή του ἐπαγγελματικά.

Στὸν τόπο μας τὸ ρουσφέτι θεωρεῖται σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς βασικοὺς μοχλοὺς τοῦ κρατικοῦ ὀργανισμοῦ σὲ σημεῖο, ποὺ νὰ ὑπάρχη ἀτράνταχτη πιὰ ἡ πεποίθηση ὅτι χωρὶς «μπάρμπα στὴν Κορώνη» καμμιὰ πόρτα δὲν ἀνοίγει πρόθυμα. Ἡ πολιτικὴ ἐξαντλεῖται στὴν προσωπικὴ ἐξυπηρέτηση. Ὁ πολιτευόμενος ἐξ αἰτίας τοῦ ρουσφετιοῦ, κατέχεται ἀπὸ ἄγχος. Δὲν βρίσκει καιρὸ νὰ ἀσχοληθῆ μὲ τὰ γενικὰ προβλήματα τῆς ἐπαρχίας του καὶ ἀκόμη λιγώτερο μὲ τὰ μεγάλα προβλήματα τῆς χώρας. Εἶναι δέσμιος τῆς κοινῆς συμφωνίας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ψηφοφόρου γιὰ ἀμοιβαία ἐξυπηρέτηση σὲ ἀτομικὰ βέβαια θέματα, αἰτήματα, δίκαια ἢ ἄδικα, νόμιμα ἢ παράνομα. Ἡ πολιτικὴ στὸν τόπο μας ἦταν καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἕνα σύμπλεγμα ἀπὸ ἀτομικὰ πάθη, σύγκρουση συμφερόντων μικρῶν ἢ μεγάλων, συναλλαγὴ θεμιτὴ ἢ ἀθέμιτη, χωρὶς νὰ ἐνοχλῆται ἡ μιὰ ἔννοια ἀπὸ τὴν ἄλλη, σύγκρουση κοινωνικῶν ρευμάτων, δημαγωγία, ρουσφέτι.

Καὶ ἡ δημαγωγία, ὅπως καὶ τὸ ρουσφέτι—καὶ τὰ δύο αὐτὰ θανατερὰ δηλητήρια τῆς πολιτικῆς μας ζωῆς — στιγματίζονται θεωρητικὰ ἀπὸ τὰ κόμματα καὶ τὸ λαό. Στὴν πραγματικότητα ὅμως καὶ οἱ δύο αὐτὲς πληγὲς τοῦ πολιτικοῦ ὀργανισμοῦ χαίνουν καὶ πυορροοῦν, χωρὶς νὰ ἀντιλαμβανόμαστε τὸ σοβαρὸ κίνδυνο τῆς ἀρρωστημένης φθίνουσας πολιτείας μας.

Μελετώντας κανένας τὴν πολιτικὴ ἱστορία τοῦ τόπου μας, δὲν μπορεῖ νὰ ἀρνηθῆ τὴν ψηφοθηρικὴ συναλλαγή, ποὺ μερικὲς φορὲς φτάνει ὡς τὸ χυδαῖο. Σὲ τούτη τὴν δύσμοιρη χώρα, χωρὶς συναλλαγὴ δὲν μπορεῖς ν' ἀποκτήσης τίποτε περισσότερο δὲ νὰ εὐδοκιμήσης. Ἔτσι καὶ οἱ πιὸ ἔντιμοι ἀκόμη πολιτευόμενοι ὑποχρεώνονταν καὶ ὑποχρεώνονται νὰ προσαρμόζωνται στὸ ἀθέμιτο, γιὰ νὰ μὴν πᾶ διεφθαρμένο σύστημα τοῦ ρουσφετιοῦ. Ὁ πολιτευόμενος, ποὺ θὰ μιλήσει τὴ γλῶσσα τῆς ἀλήθειας καὶ τοῦ δικαίου στοὺς ψηφοφόρους του, αὐτὸς ποὺ θὰ ἀναλάβη νὰ διδάξη τὸν ψηφοφόρο του ποιὸ αἴτημά του εἶναι νόμιμο, δίκαιο καὶ θεμιτὸ καὶ νὰ τοῦ ἀποκρούσει αἰτήματα, ἐξυπηρετήσεις παράνομες, δηλαδὴ ρουσφέτια, αὐτὸς πολιτικὰ θὰ καταποντισθῆ, θὰ ἀφανισθῆ. Δὲν μπορεῖ νὰ γίνη ἀλλιῶς μέσα σὲ μιὰ πολιτεία ποὺ ἀντὶ νὰ εἶναι ἡ συνισταμένη ὅλων τῶν πολιτῶν, τὴν ἔχομε καταντήσει πεδίον μάχης ἀντικρουομένων ἀτομικῶν καὶ μόνον συμφερόντων, ὅπου καθένας προσπαθεῖ νὰ ἐπωφεληθῆ εἰς βάρος τοῦ ἄλλου καὶ εἰς βάρος τοῦ συνόλου.

Δὲ λέμε τὴν ἀλήθεια οὔτε οἱ πολιτευόμενοι, οὔτε οἱ πολίτες. Καὶ τὰ δύο μέρη παίζουμε ἕνα ἄνιερο παιγνίδι. Διαιωνίζουμε μὲ τὸ ρουσφέτι καὶ συνηθίζουμε τὸν πολίτη στὸν ἐκβιασμὸ τοῦ πολιτευομένου. Φαῦλος κύκλος ἐξαιρετικὰ ἐπικίνδυνος. Ἡ εἰλικρίνεια μᾶς ἐνοχλεῖ πολύ. Πῶς νὰ δείξης ἔτσι, ὅταν θέλης νὰ ξαναβγῆς βουλευτής, εἰλικρίνεια; Πολὺ δὲ διαπαιδαγωγηθήκαμε, λαὸς πολίτες καὶ πολιτευόμενοι νὰ θυσιάζουμε τὶς ἀτομικὲς ἐπιδιώξεις μας στὸ συμφέρον τοῦ συνόλου. Νὰ στρέφουμε τὰ νῶτα πρὸς τοὺς κόλακες, τοὺς δημαγωγοὺς καὶ τοὺς ρουσφετολόγους. Πολίτες καὶ πολιτευόμενοι ἔχομε κάνει ἀθέμιτους συμβιβασμοὺς μὲ τὴ συνείδησή μας. Συνήθως ψηφίζομε μὲ τὸ νόημα ὄχι γιὰ νὰ ὑπηρετηθῆ τὸ συμφέρον τοῦ συνόλου παρὰ γιὰ νὰ ὑπηρετηθοῦν τὰ ἀτομικὰ συμφέροντά μας καὶ οἱ ἐπιδιώξεις μας, θεμιτὲς ἢ ἀθέμιτες.

Ποῦ νὰ τολμήσης νὰ πῆς, πὼς διακρίνεις στὸν τόπο μας, ὅτι ἀνάμεσα στὰ πολλὰ ἄλλα ἐλαττώματά μας κυριαρχεῖ ἡ βασιλεία τοῦ ρουσφετιοῦ, ἡ πολιτικὴ ἀνωριμότητα. Θὰ λιθοβοληθῆς. Τὸ λιγώτερο θὰ θεωρηθῆς ἀντιδημοκρατικός, γιὰ νὰ μὴν πῶ τίποτε ἄλλο χειρότερο. Κι' ὅμως ἡ δημοκρατία, ἡ οὐσιαστικὴ δημοκρατία, προϋποθέτει «ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ», γιὰ νὰ ὑπάρξη, ἰσότητα δικαιωμάτων ὅλων τῶν μελῶν της. Τὸ ρουσφέτι ὅμως, ποὺ εἶναι ἀθέμιτη συναλλαγή, παροχὴ χωρὶς ἀντικειμενικὴ διαδικασία, ἀνήθικη σύμβαση, εἶναι τὸ πιὸ δραστικὸ καὶ θανατηφόρο δηλητήριο τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς, τῆς ὡραίας κυρίας, ποὺ λέγεται Δημοκρατία. Δυστυχῶς στὸν τόπο μας ἡ ἀντικειμενικότητα εἶναι κάτι τὸ ὄχι συνηθισμένο, γιατὶ ἀντικειμενικότητα καὶ ἰδιοτέλεια δὲν μποροῦν ποτὲ νὰ συνυπάρξουν. Ὁ τόπος μας πάσχει ἀπὸ ἔλλειψη ἀντικειμενικότητας. Τὴν πνίγει ὁ πλατιὰ ἐξαπλωμένος ἀτομικισμός μας καὶ ἡ ἰδιοτέλειά μας, γι' αὐτὸ καὶ ὅταν γίνεται ἀντικειμενικὴ κριτικὴ τῶν ἐλαττωμάτων μας ἐνοχλούμεθα φοβερά:

ΑΥΡΙΟ: Τὸ Β' Μέρος.

Ὁ πόλεμος τῶν δορυφόρων

ΝΕΑ ΡΩΣΙΚΗ ΑΠΕΙΛΗ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ. Ἡ ἐπανάληψις, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ὑπὸ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως τῶν δοκιμῶν «δορυφόρων - φονέων» ἐπὶ γηΐνης τροχιᾶς ἠνάγκασε τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας νὰ ἀρχίσουν καταρτίζουσαι τὰ ἰδικά των σχέδια διὰ τὸν ἐνδεχόμενον πόλεμον εἰς τὸ διάστημα. Ἤδη, τὸ Πεντάγωνον ἤρχισε τὴν κατασκευὴν δορυφόρων, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ θέτουν εἰς λειτουργίαν κώδωνα συναγερμοῦ, ὅταν τοὺς πλησιάζει ἐχθρικὸς δορυφόρος - φονεύς, ἕνα δεύτερο κώδωνα ὅταν δέχωνται ἐπίθεσιν καὶ πέραν τούτου νὰ πλήττουν οἱ ἴδιοι τὸν ἐχθρὸν ὅταν διέρχεται πλησίον των.

Τὸ Ἀμερικανικὸν Πεντάγωνον ἤρχισε ἀ μελετᾶ καὶ τὴν δυνατότητα ὅπως καταστήση τοὺς Ἀμερικανικοὺς δορυφόρους κατασκοπείας, ἐπικοινωνιῶν καὶ πλοηγήσεως περισσότερον εὐελίκτους εἰς τὸ διάστημα, οὕτως ὥστε, εἰς περίπτωσιν κινδύνου, νὰ δύνανται νὰ διαφεύγουν. Μελετᾶ ἐπίσης, τὴν ἀνάγκην ὅπως διατηρῆ μονίμως εἰς ἐπιφυλακὴ εἰς τὴν Ἀεροπορικὴν Βάσιν Βάντερμπεργκ τῆς Καλλιφορνίας, διὰ δορυφόρους οἵτινες νὰ δύνανται μόλις παραστῆ ἀνάγκη νὰ ἐκτοξεύωνται αὐτοστιγμεὶ εἰς τροχιάν.

Σήμερον αἱ ΗΠΑ διατηροῦν εἰς τὸ διάστημα μόνον ἕνα ἀνιχνευτικὸν δορυφόρον, ὅστις μένει εἰς τροχιὰν ἐπὶ πέντε ἢ ἓξ μῆνας. Ἔπειτα δὲ ἀντικαθίσταται ὑπὸ ἄλλου. Ἐὰν ὁ εὑρισκόμενος εἰς τροχιὰν δορυφόρος καταστραφῆ ἐξ αἰφνιδιαστικῆς ἐπιθέσεως, θὰ χρειασθῆ, ἴσως, νὰ παρέλθουν μῆνες διὰ νὰ ἀντικατασταθῆ.

Τὸ Πεντάγωνον ἤρχισε νὰ ἐκφράζη ἀνησυχίας τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον, ὅταν ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις ἐπανήρχετο εἰς τὰς δοκιμὰς τοῦ «διώκτου - φονέως» δορυφόρου της, ἑνὸς μὴ ἐπηνδρωμένου διαστημοπλοίου, τὸ ὁποῖον αὐτοανατινάσσεται καί, κατὰ τὴν ἔκρηξιν, καταστρέφει τὸν ἀντίπαλόν του.

Ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις, εἶχε διεξαγάγει ἀπὸ τοῦ 1967 ἕως τὸ 1971 δέκα ἓξ δοκιμὰς «δορυφόρων - φονέων». Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου διεξήγαγε τουλάχιστον ἓξ δοκιμάς. Ἡ πλέον προσφατωτέρα ἐξ αὐτῶν, διεξήχθη τὸν παρελθόντα μῆνα, ἐγένετο δὲ μὲ «στόχον» ἐν διαστημόπλοιον ὀνόματι «Κόσμος 860» καὶ μὲ διώκτην - φονέα δορυφόρον ἐν ἕτερον διαστημόπλοιον ὀνόματι «Κόσμος 866».

Αἱ πλεῖσται τῶν δοκιμῶν τούτων ἦσαν ἀσκήσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ δορυφόρος φονεὺς κατεδίωκεν ἁπλῶς τὴν λείαν του, διερχόμενος τόσον πλησίον αὐτῆς ὥστε νὰ θεωρηθῆ ὅτι τὴν «ἐφόνευε». Μία, ὅμως, τουλάχιστον ἐκ τῶν δοκιμῶν κατέληξεν εἰς πραγματικὸν «φόνον» ὅτε ὁ «διώκτης» διῆλθε παραπλεύρως τοῦ στόχου καὶ ἐξερράγη.

Αἱ ἀνησυχίαι τοῦ Πενταγώνου διὰ τὸν κίνδυνον πολέμου μεταξὺ δορυφόρων εἰς τὸ διάστημα εἶναι ηὐξημέναι διότι ἡ ἐξάπλωσις τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων ἐκ τῶν δορυφόρων εἶναι ἐπίσης ηὐξημένη. Αἱ ΗΠΑ διατηροῦν σήμερον εἰς τροχιὰν περὶ τοὺς δώδεκα τηλεπικοινωνιακοὺς δορυφόρους, οἱ ὁποῖοι συνδέουν τὰς ἀνὰ τὸν κόσμον στρατιωτικάς των βάσεις, πλοῖα καὶ ἀεροπλάνα. Μία ἄλλη δωδεκὰς δορυφόρων πληγοῦν τὰ πλοῖα ἐπιφανείας καὶ τὰ ὑποβρύχια τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ.

Η ΕΥΕΛΙΞΙΑ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΣ ΟΡΟΣ

Ἰδιαιτέρως εὐάλωτοι εἰς τὰς ἐπιθέσεις εἶναι οἱ δορυφόροι ἐπικοινωνιῶν, οἱ ὁποῖοι εὑρίσκονται εἰς τὴν σειρὰν ὡς χάνονται ἐπὶ τροχιᾶς. Οἱ δορυφόροι οὗτοι αἰωροῦνται εἰς σύγχρονον τροχιὰν ὕψους 22.400 μιλίων, κινοῦνται δὲ συμφώνως πρὸς τὴν ταχύτητα περιστροφῆς τῆς Γῆς.

Εἷς «δορυφόρος - φονεύς», ἐξωπλισμένος μὲ ἀκτῖνας λαίζερ ἠμπορεῖ νὰ ἐκτοξευθῆ εἰς τροχιὰν ὕψους 22.400 μιλίων ὑπεράνω τῆς Γῆς, καὶ νὰ περιφέρεται καταστρέφων τὸν ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου τοὺς τηλεπικοινωνιακοὺς δορυφόρους. Ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος, εἶναι δυνατὸν νὰ καταστρέψη ὁλόκληρον τὸ σύστημα ἐπικοινωνιῶν τοῦ Πενταγώνου.

«Ὅταν τὰ ραδιόργανα δὲν εἶναι ἐν λειτουργίᾳ», λέγει μία πηγή, ὁ ἀντίπαλος δὲν δύναται νὰ ἀνιχνεύση τὰ ραδιοκύματά των. Οὕτω, δὲν θὰ ἠμπορῆ νὰ τὰ ἀνεύρη.

Τὰ ἀκριβῆ σχέδια τοῦ Πενταγώνου πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ κινδύνου πολέμου εἰς τὸ διάστημα εἶναι μυστικά. Πηγαί, ὅμως, λέγουν ὅτι μία ἐκ τῶν πρώτων ἐνεργειῶν του θὰ εἶναι νὰ ἐξοπλίση τὴν ἑπομένην γενεὰν τῶν στρατιωτικῶν δορυφόρων μὲ ἠλεκτρονικὰ συστήματα συναγερμοῦ καὶ μὲ εὐελικτωτέρους πυραύλους διὰ νὰ δύνανται νὰ ἀποφεύγουν τοὺς πλησιάζοντας ἐχθρικοὺς δορυφόρους.

ΕΞΟΧΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
«ΤΑ ΠΛΑΤΑΝΙΑ»
(Ο ΣΑΚΗΣ)
Στὸ ἀνανεωμένο καταστημά μας σᾶς περιμένουμε γιὰ
ΦΡΕΣΚΟ ΨΑΡΙ
καὶ ΜΠΡΙΖΟΛΕΣ
στὰ κάρβουνα
ΚΑΚΑΒΙΑ
κάθε μέρα
«ΠΛΑΤΑΝΙΑ»
(Ο ΣΑΚΗΣ)
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΑΔΟΛΟΣ
παραλία Ψαθοπύργου
Τηλ. 931.402

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΔΡΙΚΑ
Κοστούμια
Μοντγκόμερυ
Τζάκετ
Πλευτά
Ὑπουάμισα
Καὶ ὅ,τι θελήσῃ ὁ ἄνδρας
Σὲ τιμὲς καταπληκτικὲς ἀπὸ σήμερα μέχρι τέλους Ἰανουαρίου
Ἐπισκεφθῆτε μας
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 251
γιὰ νὰ πεισθῆτε

«ΟΚΑΖΙΟΝ»
ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ
ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΑ
ΜΟΝΤΓΚΟΜΕΡΥ
ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ
ΔΡΧ. 990!...
ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & ΚΑΝΑΚΑΡΗ 100 - ΠΑΤΡΑΙ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ
ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ, Κ.Α.Τ.Ε.
ΛΟΙΠΩΝ ΣΧΟΛΩΝ
ΑΘ. ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝ)ΤΕΣ
Κορίνθου 228
Τηλ. 274-239 & 424-177

ΜΕΓΑΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
τοῦ
ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΡΔΑΤΟΥ
Γενικὴ Βιβλιεμπορικὴ
ΓΟΥΝΑΡΗ 100
ΤΗΛ. 329-322
ΠΑΤΡΑΙ

ΜΟΝΩΣΕΙΣ
ΜΟΝΩΖΟΛ
Θερμότητος, ἤχου, ὑγρασίας, ψευδοροφαί, διακοσμητικὰ ὑλικὰ
ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ 36
ΤΗΛ. 220-656, 220-671

Κλειδιὰ
κλειδωνιὲς
λουκέτα

Ἐὰν κλειδωθήκατε ἔξω, ἐὰν χάσατε τὸ κλειδί σας ἐὰν χάλασε ἡ κλειδαριά σας, τηλεφωνῆστε μας νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσωμεν στὰ τηλέφωνα: 275—006 καὶ 271—443.
ΤΟ ΠΛΕΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ
ΚΛΕΙΘΡΟΠΟΙΕΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ
μὲ τὴν μεγαλυτέραν συλλογὴν κλειδιῶν. Κατασκευάζονται κλειδιὰ μέσα σὲ ἕνα λεπτὸ μὲ εἰδικὰ ἠλεκτρονικὰ αὐτόματα μηχανήματα νεωτάτου τύπου ἀπολύτου ἀκριβείας.
Βαφαὶ — Στιλβώσεις ὑποδημάτων—τσαντῶν μὲ εὐρωπαϊκὰ βερνικοχρώματα τελείως ἀνεξίτηλα.
ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΛΑΧΟΥ
ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ — ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 13
(Κάτω μέρος πλατείας Ὄλγας) τηλ 275—006

ΝΕΟΝ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΓΟΥΒΗ
ΚΑΝΑΚΑΡΗ 189 — ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΟΣ
★ Παιδικὰ ὀρθοπεδικὰ ὑποδήματα
★ Πέλματα πλατυποδίας
★ Κάλτσαι, Καλσόν, Κιρσῶν, Φλεβίτιδος Γερμανίας σὲ ὅλα τὰ μεγέθη καὶ χρώματα
★ Ἐπιγονατίδες, ἐπιστραγαλίδες
★ Ζῶναι ὀσφύος, ἰσχυαλγίας, Δισκοπαθείας Νέου τύπου αὐτοκόλλητες θεραπευτικὲς
★ Ζῶναι κοιλίας, σπλάχνων, λαστέξ, κορσέδες
★ Ζῶναι ἐγκυμοσύνης καὶ μετὰ τοκετὸν
★ Κηλεπίδεσμοι νέου τύπου
★ Περιπατητῆρες, ἀναπηρικὲς πολυθρόνες, πατερίτσες μαγγοῦρες, ρυθμιζόμενα μπαστούνια
★ Περιλαίμια, μαξιλαράκια FTEIKA ἐσώρουχα. Σουτιὲν TRIUMPH
Ἐκτελοῦνται συνταγαὶ ἰατρῶν ὅλων τῶν Ταμείων
ΤΗΛΕΦ. 221-888

ΚΑΝ - ΚΑΝ
Συνεχίζουμε κάθε βράδυ τὶς ἐπιτυχίες μας—μὲ τὴν πρώτη ὀρχήστρα τῶν Πατρῶν
ΤΑΚΗ ΜΠΕΖΑ·Ι·ΔΕ
Καὶ τοὺς τραγουδιστὲς
ΣΤΑΥΡΟ ΠΑΣΜΑΤΖΗ — ΠΕΤΡΟ ΠΟΜΩΝΗ
Τὶς τραγουδίστριες
ΤΟΝΙΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ — ΚΑΤΙΑΝΑ ΚΟΝΤΟΜΑΡΚΟΥ
ΒΙΛΛΥ ΚΑΜΑΡΙΩΤΟΥ
Καὶ ἕνα πλούσιο καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα ἐξ Ἀθηνῶν
Ὅλοι γιὰ μιὰ ἀπολαυστικὴ βραδυά, στὸ
ΚΑΝ - ΚΑΝ

Φρυγανιὲς
Β Βοσινάκη
ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
Ἡ Βιομηχανία εἰδῶν διατροφῆς
Ν. ΒΟΣΙΝΑΚΗΣ ΑΒΕΕ
κάνει γνωστὸ εἰς τοὺς κ. κ. πελάτες της ὅτι ἀνέθεσε τὴν ἀποκλειστικὴ πώληση, ἀντιπροσώπευση καὶ διανομὴ ὅλων τῶν προϊόντων της γιὰ τὶς περιφέρειες πόλεως Πατρῶν, ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟ, ΔΥΤΙΚΗ ΣΤΕΡΕΑ, ΗΠΕΙΡΟ καὶ ΙΟΝΙΟΥΣ ΝΗΣΟΥΣ, εἰς τὴν Ἑταιρεῖαν Διανομῶν
„ΓΑΛΑΞΙΑΣ"
ΤΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Γραφεῖα - ἀποθῆκαι:
ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ, ΚΟΤΡΩΝΙ - ΠΑΤΡΑΙ
ΤΗΛ. 424807 - 425620
ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. 29198
Ν. ΒΟΣΙΝΑΚΗΣ ΑΒΕΕ